

odstranjajo po ponočnih klatežih. Upati je, da se bodo te po hudobiji odstranjene podobe sčasoma z lepšimi nadomestile in z močnim zaklepom pred roko takih hudobnežev zavarovale. — Celjska kronika tudi poroča, da so l. 1847 mestjani in kmetje po griču sv. Jožefa kostanjeva drevesa nasadili. Nedavno so dali naši mestni očetje 12 najlepših teh dreves izkopati na tistem zemljišču, ktero je č. oo. lazaristom v porabo izročeno, in na katerem njim pretečeno leto ni bilo dovoljeno sadunosnih dreves, ktera so že bili nasadili, rasti pustiti, ter so jih morali izrjaviti dati. In ne dosta, da so se ta lepa drevesa, tudi po naših kmetih zasajena, izkopala, še luknje se niso zadelale v gotovem prepričanju, da ako hočejo oo. lazaristi, od tega prostora kaj imeti, bodo že sami vse krivo poravnali. — Ako gospodje, ki so veliko let po šolah plazili, boljše božjih in cesarskih postav ne poznajo, kaj še hočemo potem od navadnega človeka pričakovati?

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so se iz Knina 18. t. m. pri lepem vremenu peljali čez Topolje in Varliko v Sinj, ki je največji trg v Dalmaciji. V Sinju so napravili dalmatinski jezdeci viteške igre v spomin nekdanje zmage čez Turke, ki so ondi bili tepeni l. 1715. Krasno oblečeni jezdeci so s sulicami izbijali obešene kolobarčke. Iz Sinja so se cesar peljali na Petrovo polje, kder se ravno sedaj dela železnica. Prišedši v Drnis so ogledali tamošnjo cerkvo, ki je nekdanj bila turška mošeja. Potem so odrinili gledat premogovih jam v Siveriču. Naposled so se vrnoli v Šibenik nazaj. Iz tega mesta so se peljali v Špljet in Solin, kder je nekdanj stoloval glasoviti preganjalec Kristjanov, rimski cesar Dijoklecijan. Ondi je tudi umrl l. 313. Sedaj se mudijo cesar v Dubrovniku, kder se njim je poslanec turškega sultana poklonil.

V koroškem dežel. zboru je mnogoletni zagovornik Slovencev, slavni Einšpiller predlagal, naj se volilni red prenaredi, da dobijo kmetje toliko poslancev, kolikor njim po njih številu in dačnih doneskih po pravici gre. Liberalci so se precej kislo držali, pa nič ni pomagalo. Nasvet pride v razgovor.

Ogerski minister Wenkheim je dobil od poslanca Istoczya sila ostro prašanje, ali ne misli dežele braniti brezštevilnih Judov, ki ljudstvo na nič spravljajo? Minister je odgovoril jako nedoločno, kakor da bi se Judov bal. Rekel je, da imajo Judi enake pravice, kakor drugi narodi.

Hrvati in Madžari se čedalje bolj pisano gledajo. Hrvati bi radi imeli železnico iz Zemljina v Ogulin, Madžari pa nje dovoliti nočejo.

Vnanje države. Pruski ministri snujejo sedaj novo postavo zoper Katoličane, po kateri bodo vse samostane zatrli.

Francozi si na vso moč prizadevajo, da bi svojo vojno brž vredili in utrdili. To pa tudi Bismarka čedalje bolj razdraženega dela zoper Francosko. Na južni naši železnici je napovedanih 20.000 konjev, katere so Francozi pokupili ter njih bodo čez Trst v Marseille spravljali.

Na Laškem potuje sedaj pruski cesarjevič s svojo ženo in skuša dobri utis izbrisati, katerega je potovanje našega cesarja pri Lahih učinilo.

Rusi zbirajo vedno več vojske na pruski-avstrijski meji, še več v Aziji ob turški meji.

Japanci, ki prebivajo še za Kitajci imajo cesarja, ki je dal ustavo, po kateri se boče osnoval državni zbor z 2 zbornicema, z zbornico poslancev in z zbornico gospodsko. Potem takem bodo tudi poganski Japanci imeli svoje ustaveverce!

Za poduk in kratek čas.

Luč krščanstva pri panonskih Slovencih.

Spisal Jak. Gomilšak.

VI.

Kmalu po smrti sv. Metoda doleti ubogi narod, kot bliskova strela, grozna nesreča, da se nahaja v zgodovini človeštva malo enakih. Vladoželjni nemški cesar Arnolf, dalje časa bojevaje se brez uspeha z moravskim Svetopolkom, pokliče slednjič, okoli leta 890 poganke lupeže Madžare na pomoč, ki so bili nedavno čez Karpate pridrl v izhodno Panonijo. In kaj se zgodi? Kakor če velika reka po naglem deževju prestopi svoje obrežje in predere jezove, ter bobneče valovje vali čez ravnine in polja, čez vesi in mesta, vse zalije, — tako prihrumijo divje druhal Madžarov v moravske in v izhodne panonske pokrajine. Taki grozoviti sili se ne ustavljajo ne vojske ne trdnjave. Gorje narodu, kjer se pokažejo te čete, brezštevilne, kakor je listja in trave! Ne da bile plenile, požigale in podvrgele vse svoji oblasti, nego pokončajo in vničijo vse! V malo letih je lepa Panonija gola puščava, vse ljudstvo je pobito, in nikder ni več mesta, ne vesi, ne cerkve, ne gradu, ne posejanega polja. Človeku srce krvavi, ko pomisli strašno osodo starih stanovalcev velike dežele! Kar je mnogoletna marljivost in trud Slovencev, kar je modrost vladarjev, kar je gorečnost neštevilnih duhovnikov, kar je blažilni duh krščanstva utvaril, vse je bilo poteptano. Velik del slovenskega naroda je pokončan, velik kos mile očetnjave je na vse čase izgubljen. Le malo število panonskih Slovencev med Muro in Dravo, ter kakih 50000 na sedanjem Ogrskem ohranilo je življenje vero in domovino, dasi so tudi tukaj Madžari večkrat plenili in razbijali. Doli do cesarja Jožefa II. ostali so potem omenjeni Slovenci med Muro in Dravo bivajoči pod solnograško vladikovino, v spomin, od koder jim je prisvetila bila sveta luč krščanstva. Potem so spadali pod sekovsko